

Kraća Biografija i bibliografija radova prof.dr.Orhana Bajrektarevića

Orhan Bajrektarević, redovni profesor Islamske filozofije na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu, rođen u Špionici, Srebreniku, 29. maja 1956. godine gdje je završio osnovnu školu. Gazi Husrev-begovu medresu, petogodišnji program i Filozofski fakultet (filozofija i sociologija) završio je u Sarajevu. Boravio na studijskom usavršavanju ispred Republičkog Zavoda za međunarodnu razmjenu – oblast, islamska filozofija i arapski jezik – na Univerzitetu u Kairu u Egiptu (1986-1988). Postdiplomske studije pohađao u Sarajevu, Kairu i Zagrebu. Magisterij, Filozofski fakultet u Sarajevu, Teza: Ibn Rušd i problem destrukcije filozofije kod Gazalija (Dva filozofsko-polemička spisa unutar arapsko-islamske srednjovjekovne filozofije), odbranjena 22. maja 1998. godine. Doktorat, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Teza: Uticaj Ibn Rušda na razvoj moderne arapsko-islamske filozofije, odbranjena 7. jula 2011. godine.

Bio prevodilac za arapski jezik u Libiji (1982-1984.), i prevodilac za arapski jezik u Banja Luci, 1985.

Bio glavni urednik islamskih informativnih novina „Preporod“ (1991-1992.), a zatim, asistent na nastavnim predmetima „Islamska filozofija“ i „Tesavuf“ na Islamskom teološkom fakultetu u Sarajevu (1988-1998), viši asistent na nastavnim predmetima „Islamska filozofija I i II, Islamska filozofija sa tesavufom“ na Islamskom teološkom u Sarajevu (1998 -2002.), predavač na predmetima Islamska filozofija I i II, Islamska filozofija sa tesavufom (2003-2011. god.na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, docent na predmetima Islamska filozofija, Kasična islamska filozofija, Savremena islamska filozofija, Islamska filozofija sa tesavufom, Filozofija etike/Ahlak, na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu (2012-2016) godine, vanredni profesor na istim ili neznatno modifikovanim predmetima 2016-2021.

Između ostalog je bio i član Savjeta u u izdavačkoj kući El-Kalem” (1999. 2008.), direktor programa Diploma u islamskim naukama, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu (2007-2009), nosilac modula Uvod u islamsko učenja o Uzvišenom Bogu, svijetu i čovjeku, pri programu Diploma u islamskim naukama (od 2002), član Komisije za reformu nastavnog plana i programa na FIN-u (2004), član Građevinskog odbora za izgradnju studentskog doma za studente FIN-a (2005-2008), član Komisije za izdavačku djelatnost FIN-a (2007-2010.), član Redakcije „Zbornik Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu (od 2004.god.), član redakcije časopisa „Korak“ (2000-2013), član Redakcije časopisa „Putovi“ (2016), urednik u Izdavačkoj kući Dobra knjiga (od 2007).

Učestvovao je na brojnim međunarodnim simpozijumima i konferencijama kao na primjer:

-Medjunarodni Seminar i Konferencija Arapske lige i Crvenog krsta pod nazivom Dekleracija o ljudskim pravima, međjunarodno pravo i islam, Tunis,

- 16-29 04. 2019; Podnosilac izlaganja na sesiji O radu međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, naziv izlaganja: Posljedice zločina genocida u BiH.
- Međunarodna konferencija Naučna misao imama Maturidija, Sarajevo, 2019., Sarajevo, 20-21.11.2019.god; Član naučnog vijeća Konferencije; Član organizacionog vijeća Konferencije
 - Učesnik Konferencije sa temom: Neki filozofski aspekti djela imama Maturidija
 - Simpozij o arapskom jeziku pod nazivom, Arapski jezik u svjetskoj kulturi: arapski jezik u posredovanju među kulturama Istoka i Zapada, Sarajevo, 18.12.2020; Učesnik sa temom Kritika arapskog jezika u kulturološkim modelima Muhameda Abida Džabirija.
 - Konferencija Arapske lige pod naslovom Položaj palestinskih zatvorenika u izraelskim zatvorima, Bagdad, 9-14 decembar 2012. god.
 - Seminar o islamskoj kulturi i civilizaciji, arapskom jeziku i islamskoj filozofiji u Aleksandriji, 14.10-24. 11. 2001.god.
 - Seminar o islamskoj kulturi i civilizaciji u Dohi, Katar, 1-14. marta 2013.
 - Seminar i festival arapske knjige, Kairo, 22.januara do 5. februar 2013.
 - Naučna konferencija o tradiciji muslimana Balkana „Ehli sunne vel-džemaa“, Sarajevo, 14.jula 2014.
 - Naučni skup Muhamed Ikbala i njegova Džavidnama, Sarajevo, 30.11.2016.
 - Više studijskih posjeta i boravaka kulturološko-filozofskog i islamsko-teološkog karaktera ispred Fakulteta islamskih nauka, u Kuvajtu, Kairu, Aleksandriji, Tunisu, Istanbulu a kod istaknutih profesora islamske filozofije (Iraki, Hanefi, Hudeiri, Matkur, Gidan, i drugi), personalno ili uz neke od profesora i studenata. Autor je više knjiga i nekoliko desetina članaka iz filozofije, islamske filozofije, kulture, islamske teologije i kulture i civilizacije, etike i estetike., islamistike i orijentalistike.

Radovi:

Ova kraca bibliografija navodi samo istaknute radove autora, ne obuhvata prigodne radove u pojedinim glasilima, novinama i časopisima niti radove o samom autoru. Vezana je za dodjelu počasnog zvanja profesora emeritusa Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.

1. Islam i moderni svijet, pogovor djelu Muhamed Abduhu, *Rasprava o islamskom monoteizmu*, El-Kalem, Sarajevo, 1989, str. 194-206.
2. Islam i kršćanstvo u Evropi: ili polemike i sukob religija ili dijalog i tolerancija, , predgovor djelu Maurice Bucaille, Kur'an, Biblija i nauka, *El-Kalem*, Sarajevo, 2001, str.9-16.
3. Islam i seksualna kriza evro-američke modernosti: prevladavanje smrtonosne bolesti AIDS, pogovor knjizi Malik Badri, *AIDS/SIDA i kriza modernog svijeta u svjetlu islama*, uz izbor popratnih tekstova (koautor Dr Hamza Mujagić), El-Kalem, Sarajevo, 2002, str.381-402.

4. Ibn Sina – egzistencija i bit, *Takvim*, Sarajevo, 1990, str. 157-163.
5. Teorija poslanstva i vrijeme, *Takvim*, Sarajevo, 1991, str.27-34.
6. Ibn Rušd i pitanje vremenitosti svijeta kod Gazalija, *Zbornik radova FIN-a*, Sarajevo, 2002, str. 205-217.
7. Džemil Saliba, Atributi nužnog bitka (kod Ibn Sinaa), prijevod sa arapskog, bilješke i izvod iz teksta Ibn Sine, *Takvim*, Sarajevo, 1990., str. 164-180.
8. Grupa Autora, Arapska filozofska enciklopedija, tom I, izbor, bilješke i prijevod, *Takvim*, Sarajevo, 1991., str. 214-233.
9. M:A:Al-Iraki, Pjesnik Muhamed Ikbal i proces obnove, prijevod sa arapskog i bilješka, *Islamska misao*, Sarajevo, 1988.
10. Nacrt rada o položaju filozofije u islamu, *Vrhbosnensia*, Sarajevo, 1999., str. 312-317.
11. Katalog knjige 2000, El-Kalem, obradio i priredio ukupna djela u izdanju El-Kalema, uvodna riječ, četverijezično izdanje (bosanski, arapski, turski, engleski), El-Kalem, Sarajevo, 2000., str 63.
12. Islam u savremenom svijetu, pogovor djelu A.A, Sulejman al-Akil, *Veliki imami i vođe islamskog svijeta u savremenom dobu*, Sarajevo, 2008.
13. Vjersko-filozofska misao Muhameda Ikbala, *Zbornik radova FIN-a*, br.13, 2009., 231-243.
14. Neka filozofska imena i pojmovi u djelu Ahmeda Smajlovića, *Zbornik radova FIN-a*, br.14.2011.
15. Kritička teorija savremenog arapskog društva i kulture: um i tradicija kod Muhameda Abida Džabirija, *Takvim*, 2013, str. 219-230.
16. Ahmed Emin i proces obnove arapskog svijeta: nova arabistika i vjerska misao, *Takvim*, 2015, str. 165-177.
17. Ali Sami Neššar i jezik autentičnosti, *Glasnik Rijaseta IZ-u BIH*, 3-4, 2016, str. 239-249.
18. Pojava islamske filozofije i duh vremena, *Zbornik radova FIN-a*, br. 18, str. 207-221.
19. Ikbal i Niče: savršen čovjek i natčovjek, *Zbornik radova FIN-a*, br.17, str. 169-180.
20. Hodžićevo razumijevanje islamske tradicije, **pogovor** djelu Muhamed Okić, *Tumačenje Kur‘ana u djelu Ibrahima Hodžića*, Tuzla, 2016, str.149-154.
21. Povratak religije i religioznosti u XXI vijeku: Korm i kritika fenomena globalne političke religije, *Takvim*, Sarajevo, 2018, str. 69-81.
22. Džabirijeva hermeneutika: epistemološko čitanje Ibn Rušdova teksta“, *Zbornik radova*, Fakultet islamskih nauka, br. 22, str. 139-150.
23. Novi Ibn Rušd i povratak duha religije u savremenosti“, *Zbornik radova*, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, br. 23, 2019, str.180-189.
24. Pojam kur‘anskog teksta u savremenoj arapskoj misli: Nasr Hamid Ebu Zejd i uvijek drugačije čitanja“, *Takvim*, Sarajevo, 2020, str. 29-45.
25. Ibn Rušd danas, *Logos*, Tuzla, 2020., str.85-92.

26. Zajedničke tekstualne osnove velikih monoteističkih religija: jedinstvo poslaničkih objava i tradicija u islamu“, Pogovor djelu Mehmedalija Hadžić (Priredio) „Sa Božiji poslanicima i vjesnicima, mir s njima“, *Dobra knjiga*, Sarajevo, 2020., str.321-327.
27. Ibn Rušd i dijalog kultura, *Glasnik Rijaseta islamske zajednice*, , br.1-2., 2021., str. 79-86.
28. Arkun i Dzabiri: dvije kritike uma, *Glasnik Rijaseta islamske zajednice*, br. 3-4., 2021., str. 229-238.
29. Klasična kultura islama i pitanje razvoja: šeriatska kritika tesavufa ili neke zablude ezoterista i vrline egzoterista kod Gazalija“, Pogovor djelu Ebu Hamid el-Gazali
30. Kur“anski tekst i dijalog moderne egzegzeze i hermeneutike, Pogovor djelu Almir Fatić (Priredio) „Savremene tefsirske studije, *FIN, El-Kalem*, str. 350-355.
31. Abdurahman Bedevi – oživljenje arapske filozofije i njenog nasljeđa u savremenosti“, *Muallim*, Sarajevo, br. 85., str. 16-20.
32. Zeki Nedžib Mahmud i savremeni arabizam, *Zbornik radova*, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, br.24,2020. str.224-234.
33. Značenje straha u kur“anskom tekstu“ (koautorstvo sa Almir Fatić), *Anali Gazi Husrev-begove biblioteke*, Sarajevo, Anali GHB, br 42, 2021.
34. Tradicija i obnova vjerske misli u Bosni: Mehmedalija Hadžić, Sa Kur“anom mudrim i hadisom časnim, Pogovor, str.7-17., str 582.
35. Aspekti ontologije islama, *Novi Muallim*, 2023. br, 24. 104-112.

Hrestomatije:

1. Klasična islamska filozofija, (priređivač) *FIN*, 2009, str. 490.
2. Uvod u islamsku filozofiju (priređili: Mirela Karahasanović, Orhan Bajraktarević) *FF Univerzitet u Tuzli*, interno izdanje) 2015, str.444.
3. Uvod u filozofiju religije (priređili: Rusmir Šadić, Orhan Bajraktarević), *FF Univerzitet u Tuzli*, interno izdanje), 2016., str. 337.

Knjige:

1. Sarajevski uvod u arapsku filozofiju – kritika kritike filozofa (Farabi, Ibn Sina, Gazali, Ibn Rušd, Evropski averoisti, Rječnik), *El-Kalem*, Sarajevo, 2016, str. 236.
2. Savremena arapska filozofija sa elementima filozofije religije, (Ibn Rušd i epoha modernosti: mediteransko-balkanski pogledi) , Fakultet islamskih nauka i *El-Kalem*, Sarajevo, 2021.str.263.
3. Islamozofski eseji (ka kritici muslimanskog uma), Fakultet islamskih nauka i *El-Kalem*, Sarajevo, 2021. str.210.

4. Filozofija života u islamu (Tradicija, Identitet, Savremenost (u koautorstvu sa prof. dr. Almirom Fatićem, nastavnikom tefsira / tumačenje i komentar Kur'ana na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu), Dobra knjiga, Sarajevo, 2021.str.223.